

ՌԻՄՄԱՒՈՐԻՉ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 6

ՄԱՅԻՍ

MAY | MAI

Year 2 | Année 2

No. 6 - 2018

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՎԵՐԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

ԴԱՍԵՐ՝ ՃՇՄԱՐԻՏ ԶՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ ԱՊՐԵՆՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԲԱԲԳԷՆ ԱՐԺԵՊԻՍԿՈՊՈՍ Առաջնորդ՝ Գանատայի Հայոց Թեմի

Ս. Յարութեան տօնէն մինչեւ Հոգեգալուստ, բոլոր օրերը Յինանց օրեր կը կոչուին, եւ իւրաքանչիւր Կիրակի յատուկ անունով մըն է յայտնի: Այնպէս ինչպէս Ս. Զատիկի տօնէն առաջ ունինք յիսուն օրերու ապաշխարութեան շրջան մը՝ նախապատրաստուելու քրիստոնէութեան յաղթանակի մեծագոյն տօնին, այնպէս ալ Ս. Զատիկէն յետոյ ունինք յիսուն օրերու հոգեւոր ուրախութեան շրջան մը, որ ինքնին շարունակութիւնն է Ս. Յարութեան խորհուրդի յաղթանակին ու վայելքին:

Անդրադառնանք Ս. Յարութեան յաջորդ Կիրակի օրուայ մասին. Արեւելեան եկեղեցիները զայն կոչած են «ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԻ». Արեւմտեան եկեղեցին զայն կը կոչէ «ՍՊԻՏԱԿ ԿԻՐԱԿԻ», իսկ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին «ԿԻՐԱՍԱԶԱՏԻԿ», որովհետեւ կը կրկնուին Ս. Զատկուան ուրախութիւնները, եւ կը տիրէ այդ խորհուրդին յատուկ հոգեւոր խանդավառութեան մթնոլորտը:

Եթէ Նոր Կիրակիի շարականները ուսումնասիրենք, կը տեսնենք, որ այնտեղ կը շեշտուի ՎԵՐԱՆՈՐԴՈՒԳՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ: Այնպէս ինչպէս բնութեան մէջ վերանորոգութիւնը կարելոր է, նոյնքան կարելոր է մարդկային կեանքի վերանորոգութիւնը: Գարնան, բնութեան մէջ ամէն ինչ կը վերակենդանանայ. ծառերը կը ծաղկին, դաշտերը կը կանաչապատուին, թռչունները վերստին կը լեցնեն բնութիւնը իրենց ճռուողիւններով: Այս բոլորը կարելոր են նաեւ մարդկային ներքին կեանքի վերանորոգութեան համար: Մեր հաւատքը, սերը եւ բոլոր տեսակի գաղափարները, որոնք կը ձեւաւորեն մեր ներքին կեանքը, փշտ պէտք ունին նոր աւիշի, նոր լոյսի ու անձրեւի: Այդ մշտանոր լոյսը, յաւիտենական լոյսը Քրիստոս Ինքն է մեր կեանքի գերագոյն Վերանորոգիչը: Յիսուս վերանորոգեց Հին Ուխտը եւ Նոր Ուխտ հաստատեց, Իր իսկ կեանքով, արեամբ դրոշմուած: Առաքելները եւս ոգեւորուած նորոգուած Քրիստոսի քարոզութեամբ, յարութեամբ եւ Սուրբ Հոգիին ներգործութեամբ, այդ նոյն վերանորոգութիւնն է որ թելադրեցին նաեւ մեզի՝ իւրաքանչիւր հաւատացեալի:

Պօղոս Առաքեալ իր նամակներուն մէջ կը շեշտէ «Նոր մարդ», «Նոր արարած» ըլլալու անհրաժեշտութիւնը. «Հեղու՛ վանեցէք ձեզմէ հին մարդը իր նախկին կենցաղով, այն՝ որ ապականուած է խաբուսիկ ցանկութիւններով: Նորոգուեցէք ձեր մտքով եւ հոգիով ու հագեք նոր մարդը, որ ստեղծուած է Աստուծոյ արդարութեամբ եւ ճշմարիտ սրբութեամբ» (Եփ 4.22-25): Իսկ ուրիշ տեղ մը կ'ըսէ. «...Թէպէտեւ մեր այս արտաքին մարդը կը քայքայուի, բայց ներքին մարդը կը նորոգուի օր ըստ օրէ» (Բ.Կր 4.16):

Քրիստոնէական այս վերանորոգիչ խորհուրդին է յատկացուած Նոր Կիրակին կամ Կրկնագատիկը:

Այո՛, այսօր եւս մարդը կարիք ունի ՎԵՐԱՆՈՐԴՈՒԳՈՒԹԵԱՆ՝ դուրս գալու մեղքի եւ մահուան հնութենէն:

ՆԱԽԱՆՁ ԵՒ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԶՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Երանի՛ անոր, որ նախանձի եւ մրցակցութեան ենթակայ չէ, որովհետեւ մրցակցութիւնն ու նախանձը իրարմով կ'ապրին: Արդարեւ, երանելի է այն մարդը, որ նման կացութեան մէջ չի գտնուիր: Որովհետեւ իր եղբօր հետ անարդարացիօրէն մրցակցողը կը դատապարտուի սատանայի հետ:

Ով որ կը մրցակցի, ան պարտուած է, անոր մէջ նաեւ թշնամութիւն կայ, զինք կը տանջէ ուրիշներուն յաջողութիւնը: Իսկ նախանձ եւ մրցակցութիւն չունեցողին՝ ուրիշներուն յաջողութիւնը չի տխրեցնէր: Երբ ուրիշին պատիւի կ'արժանացնեն, ան խռովքի չ'ենթարկուիր: Երբ ուրիշը կը մեծարուի, ան չ'անհանգստանար, որովհետեւ բոլորը իրմէ աւելի գերադաս կը նկատէ, ինքն իրեն բոլորէն աւելի անարդարն ու յետինը կը համարէ, եւ բոլորը իրմէ աւելի վեր կը դասէ, իրմէ աւելի լաւը կը համարէ:

Նախանձ չունեցողը պատուի ձգտում չ'ունենար, ուրախացողներուն հետ կ'ուրախանայ, իրեն փառաւոր գործեր չի վերագրէր, յաջողակներուն կ'օգնէ, հաճոյքով կը նայի բարի ուղիով ընթացողներուն, կը գովաբանէ բոլոր անոնք, որոնք կ'ապրին ինչպէս որ հարկն է...:

Ամփոփելով, իր մէջ նախանձ եւ մրցակցութիւն չունեցողը ոչ մէկ գործի մէջ իր մերձաւորը ծաղր ու ծանակի առարկայ չի դարձնէր, ընդհակառակը, աննախանձ մարդը կ'ուրախանայ իր ընկերոջ բոլոր յաջողութիւններուն եւ անձնուէր աշխատանքներուն համար:

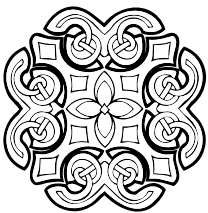
Եփրեմ Ասորի

ՃԻՇՏՈՒ ԳԻՏՆԱՆՔ Ի՞Նչ է Քշոցը

Քշոցը՝ Քրիստոնեական սկզբնական շրջանին, երբ Եկեղեցին հալածանքի կ'ենթարկուէր քրիստոնէաները պատարագները գետնադամբաններու կամ գաղտնի վայրերու մէջ կը կատարէին. բնականօրէն այդ խոնաւ վայրերուն մէջ ճանճեր ու միջատներ կը մօտենային զինիին եւ նշխարին, որոնք կ'օգտաործուէին Ս. Հաղորդութեան պատրաստման համար: Այդ միջատները հեռացնելու համար, սերովբէներու տեսքով հովա-հարներով, սարկաւագները պատարագիչ քահանայի կողքին կանգնելով՝ սրբագործեալ ընծաներու վրայէն կը քշէին զանոնք, եւ որպէս սերովբէներ՝ կը պահպանէին սրբութիւնը: Մակայն այդ սկզբնական կիրառութիւնն ու նշանակութիւնը շատոնց փոխուած է:

Այսօր քշոցները մետաղէ կլոր նուագարաններու վերածուած են, անոնց շուրջը փոքր բոժոժներ ամրացուած են. երկու երեսներու վրայ պատկերուած եւ քանդակուած են վեցթեւեան սերովբէներ, փայտէ երկար գաւազաններու վրայ գետեղուած անոնց գործածութիւնը դիւրացնելու համար: Հետեւաբար, անոնք այլեւս որպէս նուագարան կը գործածուին աւելի քան քշոց, որոնք որոշ խորհրդաւորութիւն կը յառաջացնեն Ս. Պատարագի երգեցողութեան ընթացքին՝ իրենց ներդաշնակ ու մեղմանոյշ հնչիւններով:

Քշոցի պաշտօնեան դպիրն է:

ՀՈԳԵՒՈՐ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՍՆ

«Այս խօսքը ճշմարիտ է եւ կ'ուզեմ որ ասոնք հաստատես, որպէս զի Աստուծոյ հաւատացողները աշխատին բարի գործեր կատարել: Ասոնք են բարի ու մարդոց օգտակար բաները» (Տտ 3.8):

Կեանքի մէջ կան այնպիսի արժէքներ, որոնք սակայն շօշափելի հասկացողութեամբ յայտնի չեն կրնար ըլլալ, այլ անոնք աներեւելի են եւ բաւերու մէջ խորհրդագրուած, ինչպէս հաւատք, սէր, բարութիւն եւ շարունակաբար: Հաւատքը այն բառերէն մէկն է, որ վերացական բառ մըն է, որ իմաստ ու արժէք կը ստանայ երբ այդ զայն ապրինք ու գործադրենք մեր կեանքի զանազան գործերուն մէջ:

Հաւատք բառը բացատրելը կրնայ օրեր պահանջել:

Հաւատքը հասկնալի ու շօշափելի բան մը չէ, գոր կարենանք սորվիլ եւ զարգացնել մեր մէջ, այլ գործնական կերպով կրնանք արտացոլել: Մէկը մեզ հաւատք չի ծախեր, ոչ ալ ճաշարաններու մէջ կը գտնենք, որպէսզի անով սնուցանենք մեր անձերը: Հաւատքը մարդուն ինքնաբոյս ներսիդէն կու գայ, ինքնիրեն կը բխի, դուրս կ'ելլէ, եւ մարդիկ մեր գործերուն ընդմէջէն կը տեսնեն այդ մէկը: Անոր համար կ'ըսենք գործին հաւատացող մարդ:

Հաւատքի բնորոշումները շատ են:

Հաւատք՝ կրօնական պատկանելիութեան: Հաւատք՝ գործի նկատմամբ: Հաւատք՝ գաղափարաբանութեան մը նկատմամբ, եւ այսպէս շարունակաբար: Կրօնական եւ աստուածաբանական հասկացողութեամբ շատ զգուշ պէտք է ըլլանք բացատրելու հաւատք բառը:

Հոգեւորականութիւնը ամենաարժէքաւոր եւ խորհրդաւոր պարգեւն է տրուած մարդուն: Անոր համար մեր Տէրը կ'ըսէ «Հոգի առաւել է քան զմարմին»: Միայն եկեղեցականներուն չէ տրուած հոգեւորական կոչումն ու տիտղոսը. բոլորս հոգի ունինք, հոգեւոր արարածներ ենք, եւ կանչուած ենք, այդ հոգին սնուցանելու հաւատքով, իսկ հաւատքը գործով:

ՄՈՐ ՄԸ ԾԱՆԱԴԱՐՀԸ

Դեռատի մայր մը ոտքը դրաւ կեանքի ճանապարհին վրայ... «Արդեօք երկա ր է ճամբան»:

«Այո», ըսաւ իր Առաջնորդը, եւ ընթացքը դժուար է: Պիտի ծերանաս մինչեւ հասնիս անոր վերջաւորութեան: Ան կանգ առաւ եւ գորովալից ժպիտով ըսաւ. «Վերջաւորութիւնը սկզբնաւորութենէն շատ աւելի լաւ պիտի ըլլայ»:

Սակայն երիտասարդ մայրը այնքան ուրախ էր եւ չէր կրնար հաւատալ, թէ որեւէ բան կրնար այս սկզբնական շրջանէն լաւ ըլլար: Ան իր զաւակներուն հետ խաղցաւ, ճամբուն վրայ ծաղիկներ քաղեց եւ անոնց հետ լողաց գուլալ վտակներուն մէջ: Արեւը կը շողար իրենց վրայ եւ կեանքը շատ լաւ էր: Երիտասարդ մայրը գոչեց. «Ոչինչ կրնայ ասկէ լաւ ըլլալ»:

Ապա գիշերը եկաւ եւ փոթորիկ եղաւ, ու ճամբան մթագնեցաւ: Պզտիկները վախով սկսան դողալ ցուրտին, ու մաման զիրենք իր մօտ քաշեց եւ զանոնք իր ծածկոցով ծածկեց: Երեխաները ըսին. «Ո՛հ, մայրիկ կ, մենք չենք վախնար, երբ դուն մեր մօտն ես»:

Մայրը ըսաւ. «Ասիկա պայծառ օրերէն աւելի լաւ է, քանի որ զաւակներուս քաջութիւն սորվեցուցի»:

Յետոյ առաւօտ եղաւ. բլուր մը կար իրենց առջեւ: Պզտիկները մագլցեցան ու յոգնեցան: Մաման ալ յոգնած էր, բայց շարունակեց քաջալերել իր զաւակները. «Քիչ մը համբերութիւն, եւ հոն պիտի հասնինք»: Ուստի երեխաները շարունակեցին մագլցիլ: Երբ գագաթը հասան, ըսին. «Առանց քեզի հոս պիտի չկարենայինք հասնիլ, մամ»: Եւ երբ մաման գիշերը քնանալու մտաւ, աստղերէն վեր նայեցաւ եւ ըսաւ. «Ասիկա նախորդէն աւելի լաւ է: Զաւակներս արիւթիւն սորվեցան դժուարութիւններու դիմաց: Երէկ անոնց քաջութիւն սորվեցուցի եւ այսօր զօրութիւն»:

Յաջորդ օրը տարօրինակ ամպեր եկան եւ երկիրը խաւարեցաւ... Պատերազմի, ատելութեան եւ չարիքի սեւ ամպեր: Պզտիկները սրդողեցան եւ մոլորեցան: Մայրը ըսաւ. «Վեր նայեցէք: Ձեր աչքերը խաւարէն վեր տեսան յաւիտենական փառքը»: Այդ Լոյսը զիրենք խաւարէն եւ չարիքէն դուրս առաջնորդեց:

Այսօր հաւատքը զանազան կերպով կը թարգմանուի ու կը բացատրուի: Երբեմն ճիշդ եւ երբեմն սխալ: Վտանգաւորը այն է, որ մարդիկ հաւատքը կ'ուզեն անջատել կրօնքէն, ըսելով. «Մենք հոգեւորական ենք, եւ ոչ կրօնաւոր» (I am more spiritual than religious):

Կենցաղային օրէնքները, մարդուն կեանքը դասաւորելու համար ստեղծուեցան, որպէսզի հաւատքով արտայայտուին: Կրօնները կը ստեղծուին հոգեւորականութեան եւ հաւատալիքներու ճամբով: Քրիստոնէական կրօնքն ալ ներշնչականութեան արդիւնք է. շունչի մը, որ Աստուածային է, եւ ոչ թէ օրէնքի եւ կամ պարզ մարդու մը ստեղծագործութիւնը: Անոր համար Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ. «Բոլոր Ս. Գիրքերը Աստուծոյ շունչով գրուած են»: Ահա Աստուածաշունչ անունը: Այդ շունչը այդ հոգին, խօսքն էր, Բանն էր՝ Աստուածութիւնը: Այդ խօսքը Բանը մարդացաւ, Յիսուս Քրիստոս Աստուածամարդուն մէջ:

Այսօր մեզի համար այս բոլոր մտածումներով, հետեւեալ հարցումն է կարեւորը, իմ հաւատքս որքանով ազդեցիկ եւ օրինակելի կը դառնայ ուրիշին համար:

Այսօր մենք շատ դիւրութեամբ կրնանք հաւատացեալ կոչել մենք զմեզ «հաւատացեալ եմ», «ամէն կիրակի եկեղեցի կու գամ», «տունը կ'աղօթեմ», սակայն մարդիկ չեն կրնար այդ մէկը տեսնել մեր մէջ: Մատթեոսի աւետարանին մէջ կը կարդանք. «Ձգեցէք որ ձեր լոյսը տարածուի»: Որքան ալ խելացի ըլլանք, որքան ալ Աստուածաշունչը գոց սորվինք, Աւետարանական եւ հոգեւոր մարզանքներու հետեւինք, դարձեալ մեր հաւատքը չի զարգանար եւ չ'արտացոլեր եւ օրինակելի չի դառնար, եթէ այդ հաւատքին լոյսը չտարածենք մեր գործին ընդմէջէն:

Ամենապարզ եւ Աստուածային օրէնքներուն անգիտակից մարդը, կրնայ ամենաիմաստուն մարդէն աւելի հաւատք ունենալ, իր գործերուն եւ բարի արարքներուն համար: Անօթիին հացի մասին խօսիլը դիւրին է, հաց տալն է կարեւորը:

«Բայց պէտք է գիտնալ, ո՛վ սնտոյի մարդ, թէ հաւատքը առանց գործերու մեռած է» (Յկ 2. 20):

*Վարդան Վրդ. Թաշճեան
Հոգեւոր Հովիւ
Ս. Գեորգ Եկեղեցոյ*

Այդ գիշեր մաման ըսաւ. «Ասիկա բոլորէն գերազանց օրն էր, քանի որ օգնեցի զաւակներուս, որ սորվին զԱստուած տեսնել»: Օրեր անցան, շաբաթներ, ամիսներ ու տարիներ յաջորդեցին իրարու: Մայրիկը ծերացաւ, մինչեւ որ փոքրացաւ ու կըրեցաւ: Սակայն իր բարձրահասակ զաւակները զօրաւոր էին եւ քաջութեամբ կը քալէին: Երբ ճամբան դժուար ըլլար, կ'օգնէին իրենց մօրը:

Երբ ընթացքը խորտուբորտ էր, անոնք զայն կը շալկէին, քանի որ փետուրի մը պէս թեթեւ էր ան: Ի վերջոյ բլուրի մը հասան, եւ անկէ անդին տեսան փայլուն ճամբայ մը եւ ոսկեայ դուռ մը, որ լայն բացուած էր:

Մայրիկը ըսաւ. «Ճամբորդութեանս վերջաւորութեան հասած եմ: Հիմա գիտեմ որ իրապէս վերջաւորութիւնը սկզբնաւորութենէն աւելի լաւ է, քանի որ զաւակներս կրնան առանձին քալել եւ անոնք իրենցմէ վերջ, իրենց զաւակներուն պիտի սորվեցնեն ճամբան»:

Զաւակները ըսին. «Մայրիկ, դուն միշտ մեզի հետ պիտի քալես, նոյնիսկ երբ դռներէն ներս գացած ես»: Տղաքը կանգնեցան եւ դիտեցին, թէ ինչպէս մայրը առանձին գնաց եւ դռները գոցուեցան իր ետին: Անոնք ըսին. «Զինք չենք տեսներ, սակայն ան մեզի հետ է: Մեր մայրը յիշատակէ մը շատ աւելին է»:

«Առաքինի կիներ ո՛վ կրնայ գտնել: Անոր գինը գոհարներէն շատ աւելի է...»

«Անոր տղաքը կ'ելլեն ու զանիկա երանելի կ'անուանեն: Անոր այրն ալ զանիկա կը գովէ ըսելով. «Շատ աղջիկներ առաքինի եղան, բայց դուն ամենէն գերազանցը եղար»: Վայելչութիւնը սուտ է, ու գեղեցկութիւնը ունայն է: Սակայն Տիրոջմէ վախճող կիներ պիտի գովուի»:

«Տուէք անոր իր ձեռքին պտուղէն, ու անոր գործերը դռներու մէջ պիտի գովեն զանիկա» (Առ 31:10-31):

Հրահաս

ԱՂՕԹԵ

Ո՛վ Տէր, մեր Աստուածը, Դուն, որ քու անսահման սիրովդ զիս ոչինչէն ստեղծեցիր քու անիմանալի պատկերովդ եւ բարի պարգէներովդ իմ բոլոր պէտքերը կը հոգաս, ամբողջ սրտով շնորհակալութիւն կը յայտնեմ քեզի ամէն բանի համար, որ տուիր ինձի ծննդեանս օրէն մինչեւ այսօր. ամէն:

 **WESTERN ONES,
WESTERN CHURCHES**

The Sacrament of Renewal

From the Resurrection until Pentecost, every Sunday is given its special name. Just as there are fifty days of repentance before Easter to prepare ourselves for the great victorious holiday, so are there fifty days after Easter, full of spiritual joy, in continuation with the Resurrection’s sacrament, victory, and delight.

Let us reflect upon the Sunday following Easter itself. Eastern churches designate it as Renewal Sunday, while the Western ones call it White or Low Sunday. In the Armenian Apostolic Church, it is known as Grgnagiragi, repeated Easter, as the celebrations of Easter are repeated and the same spiritual enthusiasm is felt all over again.

If we listen closely to the chants sung during New Sunday, we realize how strongly the Sacrament of Renewal is emphasized. Just as rebirth and regeneration are important in nature, so is renewal vital for human life. In the spring, everything in nature experiences a revival: trees blossom and grow their leaves again, fields turn green, birds fill the air once more with their playful chirping. All of these elements are also important for the renewal of our inner life.

Love, faith, and many other ideas that shape our inner life must often be viewed in a new light. This light is the eternal light of Christ Himself, the supreme restorer of our life. Jesus restored the Old Testament by establishing the New through his preaching and commandments, his life anointed with his own blood. His apostles, inspired, were reborn through his preaching, his resurrection, and the same renewal that guides each and every one of us believers.

The apostle Paul stressed, in his letters, the necessity in becoming a ‘new man,’ a ‘new creature.’ “That ye put off concerning the former conversation the old man, which is corrupt according to the deceitful lusts; And be renewed in the spirit of your mind; And that ye put on the new man, which after God is created in righteousness and true holiness.” (Ephesians 4:22-24) And he adds, “But though our outward man perish, yet the inward man is renewed day by day.” (Corinthians 4:16)

This Christian sacrament of renewal is present on New Sunday, or Grgnagiragi.

Even today, one is in need of RENEWAL, from sins and death past.

Church Vestments

In the Armenian Church, part of the physical preparation for the Divine Liturgy is vesting of the priest when he puts on vestments, which show he is God’s special servant about to begin a sacred path. As the priest puts on each vestment, he says a special prayer successively asking for salvation, righteousness, cleanliness of heart, faith and strength to serve God.

Vestments Worn in the Divine Liturgy

Shabig (Alb) is a long extending tunic down to the ankle. The Celebrant’s Shabig worn during the Divine Liturgy is always plain and made of white linene. It is the first vestment to be put on beneath the others. It shows the gladness of spirit with which the priest must approach the Lord’s Table. The white Shabig also symbolises purity.

Poroorar (Stole) is about nine inches wide and four feet six inches long. It is of the same material as the cope. At one end it has an opening for the neck and it hangs down in front over the Shabig. It is in fact the deacon’s stole worn round the neck with the two stripes.

Kodi (Zone or Cincture) is a band of about two or three inches wide and long enough to go round the waist. Usually it is of the same material as the cope. It has a buckle in front. It is worn by the celebrant over the Shabig and Poroorar, at the waist. It symbolises faith which gives strength to the soul and the priestly authority of binding and loosing.

Pazban (Maniple or Cuff) is about five or six inches wide and long enough to go round the fore part of the forearm, over the sleeves of the alb (Shabig). It is of the same material as the cope. Pazbans are worn by the celebrant during the Divine Liturgy, symbolising moral cleanliness as well as strength which enable Christians to serve the Lord.

Vagas (Superhumeral or Amice) is a hard flexible piece, covered with the same material as that of the cope, or of a colour to match with the cope or the crown. It has a linen piece, long enough so that one end is attached to the top edge of the Vagas from inside. The cope is put on this hanging piece of linen, so that the Vagas is kept well in place. The Vagas symbolises righteousness in obedience to Christ as against the “stiffness of the neck”, and also the “blocking” of temptations from view and hearing.

Shoorchar (Cope) is a piece, semi-circular in shape and made of fine rich material of any colour or colours, provided one colour is dominating. The Shoorchar is worn by a priest or bishop during the Divine Liturgy. It is also worn during other services for reading the Gospel or for special solemnities. Symbolically it represents the glory of the new spiritual life and of the faith, as shield and defence against the attacks of the Evil One.

Saghavard (Crown or Helmet) is a tall bulbous headdress, covered with fine rich silk or velvet cloth. The crown is worn by the Celebrant at certain times during the Liturgy. It symbolises the salvation of the soul from the bondage of the spiritual enemy and the royal attribute of Christ the King, whom the priest represents, enabling the Christian to fight against the Evil One.

 ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

ՄԵՆՔ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԵՆՔ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

«Ով Աստուած, թանկագին են քու խորհուրդներդ»
Սղ 139:17

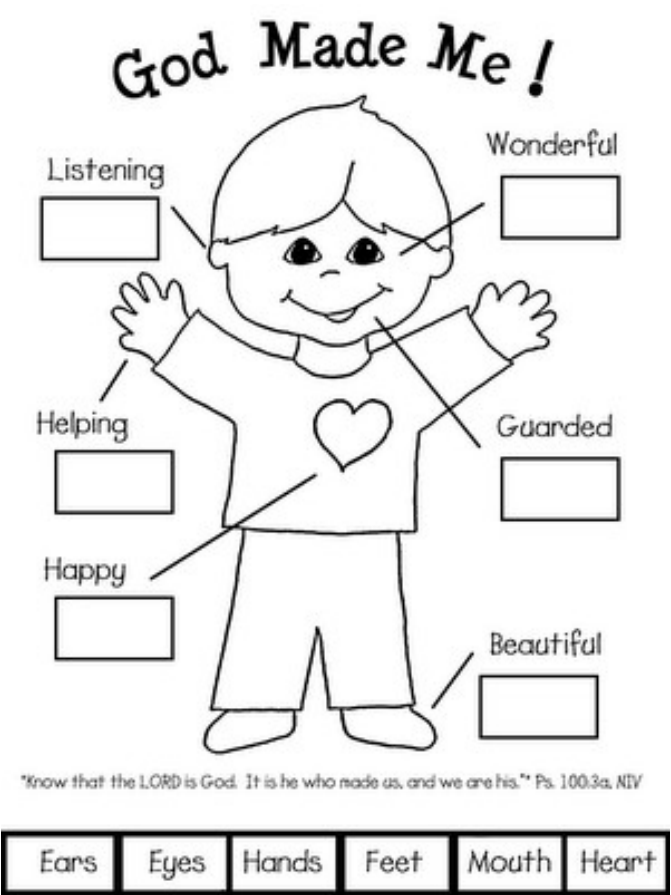
Եթէ կարենայիր քու մեջդ բան մը փոխել, ի՞նչ պիտի փոխէիր: Աչքիդ կամ մագիդ գո՞յնը: Աւելի բարձրա՞հասակ կամ աւելի կա՞րձ պիտի ուզէիր ըլլալ: Ի՞նչ պիտի փոխէիր:

Գիտե՞ս, թէ դուն եղածիդ պէս Աստուծոյ յատուկ ես: Ան շինեց քեզ եւ զիս եւ բոլորս մասնայատուկ կերպով: Մեզմէ ոչ ոք բթամատի մը չափ միւսին կը նմանի: Դուն բոլորովին մասնայատուկ կերպարանք ունիս:

Դուն ոչ միայն մասնայատուկ երեւոյթ մը ունիս, այլ մասնայատուկ կարողութիւն ունիս: Աստուած մեզմէ իւրաքանչիւրին տաղանդ մը տուած է, Իրեն ծառայելու համար: Այդ տաղանդը կրնայ ըլլալ երգել, խօսիլ, ճաշ եփել, հիւանդի հոգ տանիլ, ինքնաշարժ նորոգել, օդանաւ քշել, կամ ոստիկան մը ըլլալ:

Աստուծոյ համար դուն շատ թանկագին ես, որովհետեւ Ան քեզ շինեց: Մի փափաքիր փոխուիլ: Շնորհակալ եղիր Տիրոջմէն քու վիճակիդ համար:

God Made Me !

Know that the LORD is God. It is he who made us, and we are his. Ps. 100:3a, NIV

Ears	Eyes	Hands	Feet	Mouth	Heart
------	------	-------	------	-------	-------

Գանատայի Հայոց Թեմի
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
նպատակն է Հայաստանեայց
Առաքելական Եկեղեցւոյ
դաւանութեան եւ աւանդութեան
համաձայն՝ մեր մանուկներուն
եւ պատանիներուն ջամբել
կրօնական դաստիարակութիւն
եւ եկեղեցւոյ վերաբերեալ
գիտելիքներ եւ ծանօթութիւններ:

Ձեր զաւակները Կիրակնօրեայ Դպրոց
արձանագրելու համար, կրնաք
հեռաձայնել ձեր շրջանի եկեղեցիներու
գրասենեակները:

**Կիրակնօրեայ Դպրոցի ժամերն են՝
Կիրակի առաւօտները ժամը 10:30-1:00:**

ԾԻՍԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻԶՆԵՐ

Ի՞ՆՉ Է ՎԵՐԱԲԵՐՈՒՄԸ

Բուն Պատարագը սկիզբ կ'առնէ այն ժամանակ, երբ սարկաւազը ազդարարելով կը հրամայէ, որ ատենէն դուրս ելլեն բոլոր անոնք որոնք մկրտուած չեն՝ երախայ են, թերահաւատ են եւ ապաշխարող: Այս մէկը ինքնին յիշեցում մըն է, որ Ս. Պատարագի մասնակցութիւնը եւ եկեղեցւոյ անդամակցութիւնը մեծ առանձնաշնորհում մըն է: Ասիկա նախապատկերն է այն իրողութեան, թէ ժամանակներու աւարտին եւ երկինքի արքայութեան հաստատումէն յետոյ, Աստուած Իր ընտրեալներուն հետ առանձին պիտի բնակի, այլ խօսքով՝ միայն անոնք պիտի բնակին Աստուծոյ հետ որոնք Անոր հաւատացին եւ այս աշխարհի մէջ Անոր կամքը կատարեցին ու դարձան Անոր գործակիցները:

Այս ժամանակ պատարագիչը, ով որ ալ ըլլայ՝ կաթողիկոս թէ եպիսկոպոս, վարդապետ թէ քահանայ, իր վրայն կը հանէ զարդերը, այսինքն կոնքեռը, արտախորակները, եմփորոնը, սաղաւարտը կամ խոյրը, հողաթափը, մատանին, պանակէն ու լանջախաչը, եւ Աստուծոյ դիմաց կը ներկայանայ քահանայական պարզ զգեստով. ասիկա իր մէջ ունի այն խորհուրդը թէ Աստուծոյ դիմաց բոլորն ալ մեծն մինչեւ փոքր, ինչ պաշտօնի կամ դիրքի վրայ որ կը գտնուին՝ հաւասար են, նաեւ կը խորհրդանշէ քահանայի յօժարութիւնը, յանձն առնելու մերկանալ աշխարհային զբաղումներէն ու խորհուրդներէն, սրբութեամբ ընթանալու Աստուծոյ ճանապարհէն:

Մինչ դպիրները կ'երգեն «Հրեշտակային»ը՝ քերովբեական երգը, վերյիշեցնելով հրեշտակները, որոնք երկնքի մէջ անընդհատ կը փառաբանեն եւ կ'օրհնաբանեն զԱստուած ըսելով. «Սուրբ, սուրբ, սուրբ» (Ես 6.6. Յտ 4.8), աւագ սարկաւազը աջ կողմի խորհրդանոցէն հանդիսաւոր կերպով պատարագիչ քահանային կը մօտեցնէ ծածկուած Սկիհը, որ կը պարունակէ նշխար ու գինի: Ինչպէս որ Աւետարանի թափօրի ժամանակ Քրիստոս մեզի կը յայտնուի Իր խօսքով, հիմա Վերաբերումի ժամանակ, Ան մեզի կը յայտնուի ուղղակի Իր Մարմնով ու Արեամբ: Սա նաեւ կը խորհրդանշէ Քրիստոսի փրկարար մուտքը Իր երկրաւոր առաքելութեան մէջ, յաղթական քալուածքը մեղքի ու մահուան վրայ, ինչպէս նաեւ Քրիստոսի դէպի խաչ բարձրանալը մարդոց փրկութեան համար պատարագուելու, որովհետեւ Ս. Սեղանը կը խորհրդանշէ Քրիստոսի զոհագործումը խաչին վրայ:

Այս պահուն հաւատացեալները պէտք է խորհրդածեն իրենց մօտիկ թէ հեռաւոր անցեալի կեանքին վրայ, եւ մեղքերէն թօթափուելով, որոշեն հետեւիլ Քրիստոսի, իրենց խաչը պոնելով յանձնառու ըլլան մինչեւ իսկ ժամանակաւոր տառապանքին՝ Քրիստոսի հետ, ինչպէս եւ մեռնիլ ու յաղթել Անոր հետ: Հաւատացեալները պէտք է խնդրեն նաեւ, որ Աստուած ընդունի իրենց հոգեւոր նուէրները՝ Քրիստոսով, ինչպէս նաեւ նոր ուխտ մը կնքեն իրենց կեանքերը Աստուծոյ նուիրելու, ընծայաբերելու: Թելադրելի է, որ այս պահուն հաւատացալները եւ ամբողջ եկեղեցին ծնկաչոք հետեւին կատարուած Խորհուրդին:

ՍՈՒՐԲԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՐՍԵՐԸ

Հոգեզալստեան տօնէն ետք, հայ առաքելական սուրբ եկեղեցին կը յիշատակէ Հռիփսիմեանց եւ Գայիանեանց կոյսերու տօնը, որոնց վարքն ու նահատակութիւնը անկիւնադարձային կարեւորութիւն ունին հայ ժողովուրդի կեանքէն ներս, քրիստոնէութիւնը պետական կրօն ընդունման հոլովոյթին մէջ:

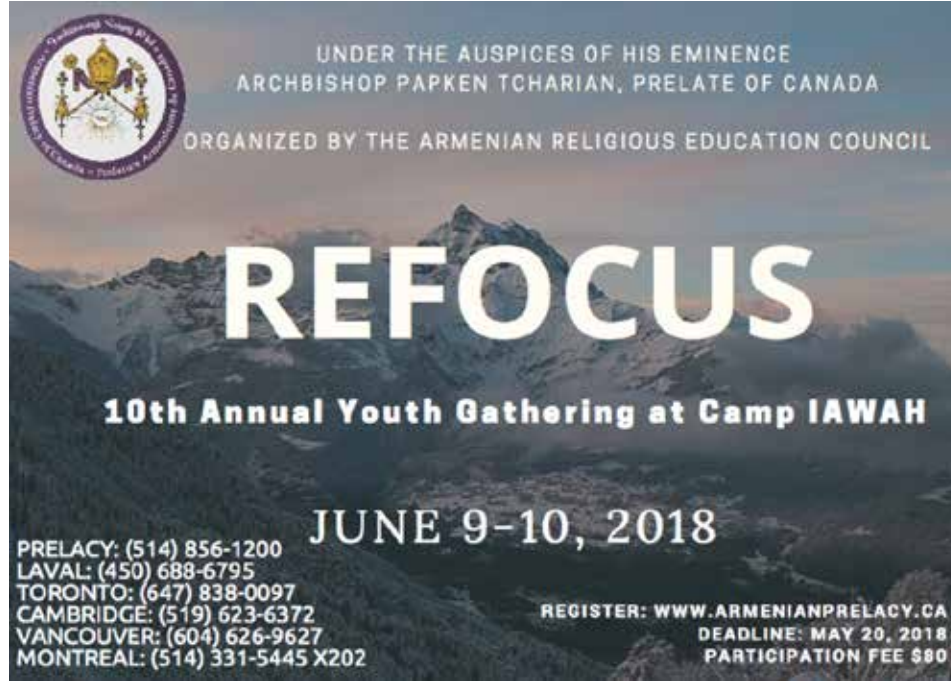
Համաձայն մեր պատմագիրներուն՝ Մովսէս Խորենացիին ու Ագաթանգեղոսին, խումբ մը կոյսեր ճգնաւորական կեանքով կ'ապրէին Հռոմի, Սուրբ Պօղոս մենաստանին մէջ: Գայիանէն անոնց մայրապետն էր, իսկ Հռիփսիմէն հրաշալի գեղեցկութեամբ եւ առաքինութիւններով զարդարուած կոյսը մը, որուն կնութեան կ'ուզէր առնել օրուան հեթանոս Հռոմի կայսրը:

Երբ կայսրին կողմէ անոր հանդէպ նեղութիւնները կը սաստկանան, կոյսերը կը փախին կայսրութենէն, հասնելով Հայաստանի Վաղարշապատ քաղաքը: Կայսրը այս մասին իմանալով կը դիմէ հայոց Տրդատ թագաւորին, որպէսզի գտնէ զանոնք եւ իրեն յանձնէ:

Տրդատ թագաւոր կը տեսնէ Հռիփսիմէն, անոր գեղեցկութենէն կը շլանայ եւ կ'ուզէ տիրանալ անոր, սակայն ապարդիւն: Թագաւորը կը թելադրէ Գայիանէին, որպէսզի միջնորդէ եւ հնազանդութեան հրաւիրէ զայն բայց Գայիանէն առաւել եւս կը խրախուսէր Հռիփսիմէն, իր հաւատքին մէջ ժաւլու, եւ կը յիշեցնէր Աստուծոյ յանձնուելու իր կատարած ուխտին մասին:

Ի վերջոյ չարաչար տանջուելէ ետք, կոյսերը կ'արժանանան նահատակութեան սուրբ պսակին, ընդհանուրը՝ 37 կոյսեր:

Գարեգին Վրդ. Շիրումեան
Հոգեւոր Հովիւ
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ

ՄԱՅԻՍ 2018						
Երկուշաբթի	Երեքշաբթի	Չորեքշաբթի	Հինգշաբթի	Ուրբաթ	Շաբաթ	Կիրակի
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ՀՈԳԵԻՈՐ ԽՕՍՔ

«Ոեւէ մէկուն որեւէ բանով պարտական մի՛ ժապք. Միմիայն իրար սիրելու պարտաւորութիւնը ունեցէք, քանի որ իր ընկերը սիրողը կատարած կըլլայ Աստուծոյ Օրէնքը»: Հռ. 13:8